

Někdy se žák dostane do situace, kdy zjistí, že mu studium na naší škole nevyhovuje a že by chtěl přestoupit na jiný obor na naší škole nebo úplně změnit obor a přestoupit na jinou školu. Než se však rozhodnete k takovému kroku, měli byste celou **situaci dobře zvážit, případně se poradit se svým třídním učitelem, výchovnou poradkyní nebo jiným odborníkem**. Takový přestup totiž s sebou nese i určité povinnosti a možné problémy. Musíte si zvykat na jiné prostředí v nové škole, adaptovat se na nový třídní kolektiv a nové pedagogy. Často musíte vykonat i rozdílové zkoušky z učiva, při kterých nakonec nemusíte být úspěšný(á) a přestup na jinou školu vám pak není umožněn. Neměli byste proto ze své vůle ukončovat studium na OA dříve než budete mít písemný souhlas s přestupem od ředitele nové školy a přesné datum nástupu na novou školu.

1. Legislativa a postup

2. Příklady

Nezletilý žák, který chce přestoupit na jinou školu, musí tak učinit se souhlasem svého zákonného zástupce. Při přestupu se vychází ze **zákona č. 561/2004 Sb. § 66**:

(2) V průběhu středního vzdělávání se žákovi umožňuje přestup do jiné střední školy, změna oboru vzdělání, přerušování vzdělávání, opakování ročníku a uznání předchozího vzdělání podle § 70, a to **na základě písemné žádosti. Součástí žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka je souhlas žáka**.

(3) **Ředitel** školy může žákovi povolit **změnu oboru vzdělání**. V rámci rozhodování o změně oboru vzdělání může ředitel školy stanovit **rozdílovou zkoušku** a určit její obsah, rozsah, termín a kritéria jejího hodnocení.

(4) **O přestupu** žáka střední školy do jiné střední školy **rozhoduje ředitel školy, do které se žák hlásí**. V rámci rozhodování o přestupu žáka, zejména pokud má při přestupu dojít ke změně oboru vzdělání, může ředitel školy **stanovit rozdílovou zkoušku** a určit její obsah, rozsah, termín a kritéria jejího hodnocení. **Žák přestává být žákem školy, z níž přestoupil, dnem předcházejícím dni přijetí na jinou školu**. O přijetí žáka informuje ředitel školy bez zbytečného odkladu ředitele školy, z níž žák přestoupil. Ředitel školy, z níž žák přestupuje, zašle do pěti pracovních dnů poté, co se dozvěděl o přijetí žáka na jinou školu, řediteli této školy kopii dokumentace žáka ze školní matriky.

Důvody přestupu

Důvody mohou být různé. Nejčastějším důvodem je, že žák přecenil své síly a na studium na naší škole nestačí nebo ho stěžejní předměty pro daný obor nebaví a raději by studoval něco jiného. Někdy se však žák hlásil na jinou školu, ale nebyl ke studiu přijat. Když se během školního roku na dané škole uvolní místo, žák usiluje o přestup. Někdy chce žák jen změnit obor, ale chce zůstat na naší škole. Nejdou mu např. všeobecné předměty na oboru Ekonomické lyceum a rád by přestoupil na obor Obchodní akademie.

Vhodná doba pro přestup

Uvažujete-li o přestupu na jinou školu nebo jen na jiný obor, je třeba vhodně **zvolit dobu přestupu**. Výhodné je přestoupit v pololetí nebo na konci školního roku.

Případně přestoupit na začátku září, ale o přestupu se již domluvit v červnu, zejména na rozdílových zkouškách. Tak se totiž během prázdnin můžete na stanovené rozdílové zkoušky připravit.

Pokud máte hned **v prvním ročníku větší studijní problémy, je vhodné co nejdříve kontaktovat vaši výchovnou poradkyni** a projednat s ní možnosti pro zlepšení vaší situace, např. doučování, kurzy, konzultace vyučujících apod. Pokud se však vaše studijní výsledky nezlepší ani po dalších opatřeních, je třeba uvažovat o možnosti přestupu na jinou školu. Přestup lze provést **kdykoliv během školního roku, závisí to však na souhlasu ředitele nové školy**. Pokud je jasné, že pro studium na naší škole nemáte studijní předpoklady, je vhodné přejít např. na nějaký učební obor již v lednu v 1. ročníku, abyste zbytečně neztratili rok a mohli jste si dodělat potřebnou praxi na učebním oboru. **Čím později chcete přecházet na jinou školu, např. až v třetím nebo ve 4. ročníku, tím obtížnější podmínky pro přestup máte**. Mohou se pak vyskytnout problémy např. s výukou druhého cizího jazyka nebo velkým počtem rozdílových zkoušek, u přestupu na učební obor zase problémy s praxí. Samozřejmě vždycky si můžete podat přihlášku do 1. ročníku a začít znovu od začátku na jiné škole, pokud projdete úspěšně přijímacím řízením.

Postup

Nejdříve si zjistěte, jaké možnosti pro přestup máte. **Výběr nového oboru a školy je velmi důležitý**. Mohlo by se vám totiž stát, že byste za půl roku chtěli opět přestupovat zpátky nebo na další obor, pokud byste se opět špatně rozhodli. Kde nebo u koho najdete potřebné informace? Můžete **se obrátit na výchovné poradkyně** na škole, které vám pomohou při výběru oboru nebo školy, případně vám mohou i zjistit, zda mají na vámi vybrané škole volná místa nebo na další pedagogy. Také se můžete zajít poradit na **Informační poradenské středisko při Úřadu práce v Ostravě**, ul. Bieblova 6, kde najdete informační brožury s přehledy studijních oborů na jednotlivých školách a pracovníka, který vám určitě ochotně poradí, na **pedagogicko-psychologickou poradnu** nebo jinou instituci zabývající se kariérovým poradenstvím. Patřičné informace najdete i na Internetu, zejména na stránkách projektu ISA www.infoabsolvent.cz, kde najdete přehledy všech nabízených oborů v daném školním roce, včetně rozdělení podle ukončení studia (např. učební obor s maturitou a výučním listem nebo s maturitou a bez vyučení apod.). Můžete vybírat podle zaměření oborů, podle způsobu ukončení studia nebo podle jednotlivých škol v daném městě. Přehled škol a jimi nabízených oborů najdete také na stránkách www.stredniskoly.cz nebo si můžete vyhledat vyučované obory a jejich školní vzdělávací programy na **webových stránkách SŠ**.

Pokud jste si vybrali obor, který byste chtěli studovat, měli byste si dohodnout **osobní schůzku s ředitelem dané školy nebo jeho zástupcem**. Na danou schůzku si do-
neste svoje předcházející vysvědčení ze studia nebo další důležité dokumenty, např. doklady o absolvovaných jazykových zkouškách, diplomy z různých soutěží apod., je-li to důležité pro přestup na daný obor. Připravte si také zdůvodnění, proč chcete přestupovat na jinou školu, do kterého ročníku chcete nastoupit a dotazy ke studiu. Pokud nejste úplně rozhodnutí, můžete si zjistit potřebné informace na více školách a až pak se rozhodnout podle daných možností. Musíte počítat s tím, že vám ředitel školy třeba nebude moci přestup povolit, protože už na daném oboru nebudou volná místa nebo dojde k závěru, že vaše studijní výsledky neodpovídají požadavkům školy nebo, že

byste musel(a) vykonat velký počet rozdílových zkoušek. Podle toho vám také určí ročník, do kterého byste mohl(a) nastoupit.

Pokud vám ředitel schválí přestup, obvykle vám stanoví, že musíte vykonat rozdílové zkoušky z předmětů, které na OA nebyly vyučovány. Až po jejich vykonání se můžete stát jejich žákem. Neukončujte tedy studium na OA, dokud není úplně jasné, že budete na danou školu přijati na základě písemného souhlasu ředitele školy. Obsah zkoušek stanoví ředitel školy podle rozdílů ve školních vzdělávacích programech škol.

Žák před odchodem ze školy, kterou doposud navštěvuje, **urovná všechny pohledávky na škole**. Je nutné třídního učitele požádat o formulář **tzv. výstupního listu**, který žák vyplní a kde mu potvrdí paní knihovnice, že všechny jim zapůjčené knihy z knihovny byly vráceny, dále zde také třídní učitel stvrdí svým podpisem, že byl odevzdán žákův studijní průkaz a omluvný list.

Pro žáky 1. ročníku:

Pokud hned v 1. ročníku zjistíte, že nevládáte nároky studia, nebo, že vás dané předměty nebaví a měli jste o studiu na naší škole úplně jiné představy, nejprve byste měli probrat různé možnosti opatření se svými rodiči, třídním učitelem nebo s výchovnou poradkyní (např. doučování, kurzy, konzultace u pedagoga, individuální úkoly, ...). Pokud jste již však vyzkoušeli všechny možnosti k nápravě a rozhodli jste se pro přestup na jinou školu, měli byste si rozmyslet podle vašich studijních výsledků, zda máte na to, abyste přešli na jinou střední školu na jiný obor s maturitou, nebo na učební obor s maturitou či jen na učební obor bez maturity jen s výučním listem. V posledním případě je dobré si zjistit, zda existuje k danému oboru nástavba s možností si maturitu dodělat. V dnešní době je však možná výhodnější se vyučit v nějakém řemesle, kde máte velkou naději získat práci a později si i dodělat maturitu, než přejít na učební obor s maturitou bez vyučení, kde nemáte jisté zvládnutí státní maturity vzhledem k vašim prospěchovým problémům a kde nezískáte ani výuční list. Je dobré se poradit s nějakým odborníkem, který vám pomůže při výběru nového oboru. Vhodné informace o školách, včetně popisu jednotlivých povolání, najdete na www.infoabsolvent.cz. Na webových stránkách SŠ najdete i školní vzdělávací programy jednotlivých oborů (kvůli rozdílovým zkouškám).

Př. 1: Žákyně EL měla velké **problémy s matematikou**. Chodila do doučování, připravovala se na výuku, ale přesto byla hodnocena nedostatečně. V jazycích, biologii nebo českém jazyce však prokazovala dobré výsledky. V září dalšího roku přestoupila na **Střední pedagogickou školu v Krnově**, kde později studovala bez problémů. Pozn.: Čekáním na výsledek opravné zkoušky v srpnu však riskovala, že na dané škole již v září nebude volné místo. Mohla si v únoru podat přihlášku do 1. ročníku, a pokud by byla přijata, v klidu v září nastoupit v nové škole. Doporučuji proto, zjistit si v únoru, jak vypadá situace na vámi vybrané škole, zda mají nadbytek uchazečů a třídy mají obvykle zaplněné, nebo zda je časté, že nenaberou patřičný počet žáků do 1. ročníku a vy budete mít v září velkou šanci na přestup. Žákyně mohla také přestoupit na **obor Veřejnoprávní činnost** na naší škole nebo např. na **Střední zdravotnickou školu** v Ostravě, Jeremenkova 2, na obory s maturitou bez vyučení nebo na tříletý učební obor ošetrovatel v Opavě na Střední zdravotnické škole, Dvořákovy sady 2. Dále mohla jít studovat také na **Střední zahradnickou školu** v Ostravě, Žákovská 20, nebo **Střední školu prof. Z. Matějčka**, ul. 17. listopadu 1123 v Ostravě-Porubě obory **Sociální činnost nebo Hotelnictví** (zde by však bylo nutné podat si přihlášku

do 1. ročníku vzhledem k velkému počtu uchazečů), nebo **Střední školu hotelnictví v Šilheřovicích – obor Hotelnictví, Cestovní ruch, Kosmetické služby**.

Př. 2: Žákyně měla **slabý prospěch ve většině předmětů**. Nebavilo se jí učit. Odpoledne většinou trávila se svými kamarády. Postupně se necítila ve škole dobře, začala mít i zdravotní problémy. Hrozila jí i neomluvená absence. Hned během prvního pololetí přešla do učebního **oboru cukrářka**, kde již měla hned na začátku studia nabídku práce, pokud učební obor dokončí. (**Střední škola prof. Z. Matějčka, ul. 17. listopadu 1123, Ostrava-Poruba nebo Střední škola společného stravování, O-Hrabůvka, Krakovská 1095**) Pozn.: Je možné přejít i na jiné učební obory na výše uvedených školách s možností nástavbového studia s maturitou – např.: **pekař, kuchař-číšník**. Mezi další školy, které nabízejí učební obory, patří např.: **Střední škola služeb a podnikání, O-Poruba, Příčná 1108 – tříleté obory s výučním listem - řezník, knihař, prodavač, aranžér, kadeřník** nebo učební obory s maturitou i s výučním listem – obor **obchodník, fotograf, kosmetické služby, masér sportovní a rekondiční atd.**

Př. 3: Žák měl na naší škole **problémy s jazyky** a humanitními předměty. Po prvním ročníku, kdy byl hodnocen v jazycích nedostatečně, přešel na **Střední školu teleinformatiky** v Ostravě-Porubě, Opavská 1119, kde se vyučuje jen jeden cizí jazyk. Mohl také přejít např. na **Střední průmyslovou školu elektrotechniky a informatiky** v Ostravě na ul. Kratochvílova nebo **Střední odbornou školu dopravní** v O-Vítkovicích, Moravská 2, na obory s maturitou bez vyučení nebo na učební obory s maturitou nebo jen s výučním listem. Také mohl jít např.: na **Střední školu elektrotechniky v Ostravě**, Na Jízdárně 30 – obor elektrikář, elektrotechnik, optik nebo na **Střední školu v O-Kunčicích**, obor Ekonomika a podnikání, nebo na obor Obchodník na **Střední školu služeb a podnikání** na ul. Příčná (viz př. 2) nebo na učební obory viz Př. 2.

Př. 4: Žákyně se primárně hlásila na jazykové gymnázium, kam ale nebyla přijata. Když se během školního roku uvolnilo na této škole místo, požádala si o přestup s tím, že musela v pololetí vykonat nějaké rozdílové zkoušky.

Pro žáky vyšších ročníků:

Samozřejmě máte podobné možnosti přestupu jako žáci 1. ročníku (viz výše). Pokud však budete chtít přestoupit na obor, který je **odlišný od oboru na naší škole**, budete muset vykonat velké množství rozdílových zkoušek, a proto možná budete muset nastoupit zpátky do 2. nebo 1. ročníku. Můžete mít také problém s výukou cizího jazyka. Na hodně školách je jako 2. cizí jazyk vyučována jen němčina. Na učebních oborech s výučním listem budete mít zase problém s odbornou praxí. Můžete se však domluvit s vedením školy na individuálním vzdělávacím plánu a dělat dva ročníky v jednom. Např. odbornou praxi ze dvou ročníků můžete zvládnout individuálně v jednom ročníku, např. o prázdninách. Musíte vzít také v úvahu, že budete ve třídě se spolužáky, kteří budou o něco mladší.

Pokud neprojdete úspěšně 3. nebo 4. ročníkem a nechcete opakovat ročník na naší škole, pak, pokud nechcete ztrácet čas a nastupovat někam jinam do 1. nebo 2. ročníku, měli byste si zvolit školu, kde nabízejí **podobný obor** tomu vašemu. Můžete přejít např.: na **Soukromou obchodní akademii v O – Hrabůvce, ul. Mjr. Nováka, nebo Střední školu ekonomicko-podnikatelskou ve Studénce nebo v Opavě**, pokud vám jsou rodiče ochotni platit studia. Většinou zde nemají tak vysoké nároky jako na naší škole. Můžete také zkusit opakování ročníku na veřejné **Obchodní akademii v O-Porubě na ul. Polská**. Jestliže však máte více nedostatečných, mohla by to být jen

ztráta času. Někteří žáci naší školy pak někdy přecházejí na **Střední školu služeb a podnikání na ul. Příčná, na obor Obchodník nebo na Střední školu v O-Kunčicích, Vratimovská 681, na obor Ekonomika a podnikání**. Rozdílové zkoušky zde nejsou tak obtížné. Tento obor se také nabízí na **Střední průmyslové škole v O-Vítovicích na ul. Zengrova**.

Někdy, zejména žáci 3. nebo 4. ročníku, především při zdravotních problémech, přecházejí na **dálkové studium na naší škole**, které je však pětileté, a od 3. ročníku je vyučována ruština. To však vyžaduje ze strany studentů velkou vůli učit se. Protože je studium jen 1 – 2x týdně, mnoho těchto studentů chodí do zaměstnání, kdy ne každý zaměstnavatel je ochoten pouštět své zaměstnance ke studiu. Často pak nestíhají učit se a docházet na konzultace, a dostávají se do podobných problémů jako při denním studiu. Pokud zase jen studují a nechodí do práce, dostávají se do finančních problémů. Jsou pak finančně závislí na svých rodičích.